

Rapport

Datum: 27 februari 2007
Rapportnummer: 2007/043

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat een buurtagent van het regionale politiekorps Groningen misplaatste opmerkingen tegenover hem heeft gemaakt. Met name klaagt verzoeker erover dat deze buurtagent:

hem heeft meegedeeld dat hij hoopte dat verzoeker zou gaan verhuizen;

tegen hem heeft gezegd dat hij zijn gedrag kinderachtig vindt;

zonder noodzaak bij zijn voordeur heeft "gehangen" en aan de deurbel heeft "gejengeld".

heeft geweigerd zijn aangiften (tegen de heren W., P., B. en de woningcorporatie) op te nemen, dan wel niets met de door hem tegenover deze buurtagent naar voren gebrachte aangiften heeft gedaan;

toestemming heeft gegeven aan de buurtconciërge om twee hem toebehorende fietsen te doen verwijderen.

Verder klaagt verzoeker erover dat de klachtencoördinator van het regionale politiekorps Groningen hem onheus heeft bejegend. Met name klaagt verzoeker erover dat de klachtencoördinator zich bij een bezoek aan het politiebureau op 22 juni 2004 niet heeft voorgesteld en zich heeft voorgedaan als een andere collega.

Verzoeker klaagt er over dat de Commissie voor de politiekachten van het regionale politiekorps Groningen het verzoek van de buurtagent om bij de behandeling van de klacht ter zitting van de klachtencommissie op 10 december 2004 in verzoekers' afwezigheid te worden gehoord heeft gehonoreerd.

Beoordeling

Algemeen

Buurtbewoners van verzoeker deden (onder meer) in 2003 en 2004 verscheidene malen melding bij het regionale politiekorps Groningen van overlast veroorzaakt door verzoeker. In verband met die meldingen voerde de buurtagent (verder ook: politieambtenaar D.) van het regionale politiekorps Groningen overleg met verzoeker, buurtbewoners, de woningcorporatie en een instantie voor geestelijke gezondheidszorg. Volgens verzoeker is gebleken dat de vele overlastmeldingen aan zijn adres niet op waarheid zijn gestoeld. Naar zijn zeggen waren het juist de buurtbewoners die hem overlast bezorgden.

A. Met betrekking tot het regionale politiekorps Groningen

I. Ten aanzien van de opmerking dat verzoeker hopelijk zou verhuizen

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat politieambtenaar D. misplaatste opmerkingen tegenover hem heeft gemaakt. In de eerste plaats klaagt hij erover dat D. hem heeft meegedeeld dat hij hoopte dat hij zou gaan verhuizen. Verzoeker liet weten dat D. het dreigement uitte dat hij acties zou ondernemen om hem te laten verhuizen, in het geval zich in de toekomst nog klachten over verzoeker zouden voordoen.

Volgens verzoeker was er geen reden voor D. om hem aan te spreken op zijn gedrag, omdat de meldingen dat hij overlast zou hebben gepleegd ten onrechte waren gedaan. Verzoeker is naar zijn zeggen nooit door de woningcorporatie op zijn gedrag aangesproken, zo liet hij weten, en evenmin heeft hij naar zijn zeggen contact gehad met de geestelijke gezondheidszorg.

2. Politieambtenaar D. verwees in reactie op de klacht naar de verklaringen die hij eerder, tijdens de interne klachtenprocedure bij de politie, had afgelegd. Tijdens de interne klachtenprocedure had hij ontkend te hebben gezegd dat hij hoopte dat verzoeker zou verhuizen. Hij lichtte toe dat hij diverse gesprekken had gevoerd met de woningcorporatie, in verband met de klachten van buurtbewoners over overlast veroorzaakt door verzoeker. Bij twee van die gesprekken was verzoeker zelf aanwezig geweest, aldus politieambtenaar D. Hij erkende dat hij wel eens tegen verzoeker had gezegd dat als hij op deze wijze zou doorgaan, hij de kans liep om uit zijn woning te worden gezet.

3. De korpsbeheerder lichtte in reactie op de klacht toe dat D. met zijn opmerkingen jegens verzoeker niet het advies had gegeven om te verhuizen, doch slechts had gewezen op de mogelijkheid dat hij uit zijn woning kon worden gezet door de woningcorporatie. De korpsbeheerder liet weten van mening te zijn dat er geen sprake was geweest van onbehoorlijk handelen door D.

Beoordeling

4. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen. Dit vereiste brengt met zich mee dat een bestuursorgaan ongepaste opmerkingen achterwege dient te laten. Meer in het bijzonder dient een politieambtenaar zich te onthouden van het doen van uitlatingen die de suggestie kunnen wekken dat hij ten onrechte van zijn machtspositie in relatie tot de burger gebruik zou kunnen maken.

Gelet op de aard van de klacht en de voorhanden informatie, acht de Nationale ombudsman voldoende aannemelijk dat hier sprake is van een conflict tussen burens.

Verzoekers stelling dat de vele overlastmeldingen aan zijn adres niet op waarheid berustten, doet hieraan niet af.

In een dergelijk conflict dient een politieambtenaar de betrokken burgers op een zakelijke en objectieve wijze te bejegenen.

5. Vooropgesteld wordt dat het accent van politieoptreden bij meldingen over burenruzies in beginsel zoveel mogelijk dient te liggen op preventie en hulpverlening. Daardoor kan wellicht in een vroeg stadium erger worden voorkomen. De politie dient zich met de nodige terughoudendheid op te stellen. Van de politie mag worden verwacht dat zij allereerst tracht om door bemiddeling tot een oplossing te komen of escalatie van een conflict te voorkomen. Indien het conflict na en ondanks herhaalde bemiddelingspogingen escaleert en er sprake is van strafbare feiten, of althans een naar objectieve maatstaven gemeten redelijk vermoeden van het plegen van strafbare feiten, dan behoort het ook tot de taak van de politie om repressief op te treden, een aangifte op te nemen en vervolgens een behoorlijk onderzoek in te stellen. Aan de officier van justitie is dan de beslissing of daadwerkelijk tot vervolging zal worden overgegaan.

6. De lezingen van verzoeker en van politieambtenaar D. staan tegenover elkaar ten aanzien van de vraag wat D. nu precies gezegd heeft. De Nationale ombudsman ziet echter reden om meer gewicht toe te kennen aan de lezing van de politie. Immers, een politieambtenaar beschikt niet over bevoegdheden om een burger te doen verhuizen. De Nationale ombudsman acht dan ook niet aannemelijk dat D. verzoeker zou hebben gedreigd met het nemen van bepaalde acties om hem te doen verhuizen.

7.1. Aangenomen wordt derhalve dat D. verzoeker heeft meegedeeld dat als hij op dezelfde wijze zou doorgaan, hij de kans liep om uit zijn woning te worden gezet. Deze opmerking dient te worden gezien tegen de achtergrond van het feit dat het conflict al geruime tijd duurde en D. zich vanuit zijn functie als buurtagent al op verschillende manieren actief had ingespannen om tot een oplossing hiervan te komen. Hij heeft immers een aantal malen overleg gevoerd met verzoeker, buurtbewoners, de woningcorporatie en een instantie voor geestelijke gezondheidszorg. De waarschuwing stond dus niet op zichzelf en vond qua timing plaats op een moment nadat verschillende oplossingsrichtingen al waren onderzocht. Daarnaast overweegt de Nationale ombudsman dat langlopende burenruzies vaak pas worden opgelost als één van de partijen gaat verhuizen. Woningcorporaties kunnen hierbij, naar algemeen bekend, een actieve rol spelen.

Een wijkagent heeft tot taak om de verschillende mogelijke oplossingen voor een buurtconflict te onderzoeken. Een eventuele verhuizing is een mogelijke oplossing die op enig moment, nadat andere mogelijkheden zonder resultaat zijn gebleven, verdient te worden besproken.

Alles overziend is de Nationale ombudsman van oordeel dat D. de bewuste opmerking in redelijkheid mocht maken.

7.2. Mogelijk heeft D. zich onvoldoende gerealiseerd dat verzoeker ontevreden was over de inspanningen van de politie in dit conflict, waardoor extra voorzichtigheid was geboden bij het kiezen van zijn bewoordingen. Mogelijk is ook niet geheel de juiste toonzetting getroffen. Het is echter evenzeer mogelijk dat verzoeker door het conflict in een gemoedstoestand verkeerde waarin hij het besprokene niet geheel juist heeft opgevat. Hoe dan ook, de gemaakte opmerking levert geen schending op van het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Ten aanzien van de opmerking verzoekers gedrag kinderachtig te vinden

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er in de tweede plaats over dat politieambtenaar D. tegen hem heeft gezegd dat hij zijn gedrag kinderachtig vindt.

2. Uit informatie van de politie is het volgende gebleken. Politieambtenaar D. nodigde verzoeker in september 2003 uit om naar het politiebureau te komen, in verband met de diverse klachten uit zijn woonomgeving. Verzoeker liet in een briefje via de buurtconciërge weten dat hij niet wilde komen omdat hij vooraf wilde weten waar het gesprek over zou gaan. Hierop zond D. hem opnieuw een uitnodiging, waarin hij het onderwerp voor het voorgestelde gesprek vermeldde. Op de dag waarop het gesprek zou plaatsvinden gaf verzoeker opnieuw een briefje af aan de buurtconciërge met de mededeling dat hij niet wilde komen omdat het politiebureau te ver weg was.

D. trof verzoeker een aantal dagen later in zijn woonomgeving aan en zei tegen verzoeker dat hij zijn gedrag kinderachtig vond.

3. De korpsbeheerder liet in reactie op de klacht het volgende weten. Een wijkagent heeft tot taak om te proberen een oplossing te vinden bij conflicten tussen buurtgenoten. Daartoe dient hij met alle betrokkenen in gesprek te gaan. Verzoeker wilde daaraan niet meewerken. Volgens de korpsbeheerder wilde D. met zijn opmerking uitdrukken dat verzoeker kennelijk uitvluchten bedacht om niet met D. in gesprek te hoeven gaan. De korpsbeheerder gaf aan van oordeel te zijn dat een politieambtenaar in het algemeen terughoudend dient te zijn waar het gaat om het kwalificeren van gedragingen van burgers. Maar van een wijkagent verwacht hij, zo liet hij weten, dat deze een burger waar nodig confronteert met zijn eigen gedrag. De korpsbeheerder liet weten dat hij de opmerking van D. niet als een onbehoorlijke gedraging beoordeelde.

4. Verzoeker reageerde als volgt op de informatie van de politie. Naar zijn zeggen ontving hij de uitnodiging voor het gesprek de dag voordat dit gesprek zou plaatsvinden.

Verzoeker liet weten niet te zullen komen, onder meer omdat het gesprek buiten zijn woonplaats zou plaatsvinden en niet zoals gebruikelijk op het buurtkantoor van D. Verzoeker liet voorts weten dat hij D. in een eerder gesprek al had meegedeeld niet te willen deelnemen aan gesprekken met hem. De opmerking van D. dat verzoeker niet wilde meewerken in verband met door D. geconstateerde conflicten was dan ook juist, zo liet hij weten. Verzoeker gaf aan dat deze conflicten niet door hem werden veroorzaakt en dat hij geen tijd en moeite daaraan wenste te verspillen met de buurtbewoners. Volgens verzoeker kon zijn weigering om met de burens om te gaan niet dienen als rechtvaardiging voor de opmerking van D. over het "kinderachtige gedrag".

Beoordeling

5. Ook deze gedraging wordt getoetst aan de hand van het vereiste van correcte bejegening.

6. Zoals verzoeker heeft erkend, heeft hij na een eerste gesprek met D. meegedeeld met hem geen gesprekken meer te willen voeren. Ook heeft hij aangegeven niet te willen meewerken aan het oplossen van het conflict, nu dit volgens hem niet door hem werd veroorzaakt.

De Nationale ombudsman is van oordeel dat van verzoeker een actieve deelname aan de voorgestelde gesprekken had mogen worden verwacht. Niet alleen mag de burger verwachtingen van de politie hebben, maar ook mag van de burger worden verwacht dat hij of zij zelf een bijdrage levert aan een oplossing van een probleem. Door al bij voorbaat een samenwerking uit te sluiten, vanwege een veronderstelling dat het probleem niet aan hem lag, is verzoeker tekortgeschoten in de van hem te verwachten bijdrage aan een oplossing van het probleem.

7. Met de korpsbeheerder is de Nationale ombudsman van oordeel dat een buurtagent tot taak heeft om met alle betrokkenen in een buurtconflict in gesprek te gaan. Zijn uitnodiging aan verzoeker voor een gesprek paste dan ook in een goede uitvoering van zijn taak. Zoals de korpsbeheerder ook heeft aangegeven mag van een buurtagent verder worden verwacht dat hij een burger waar nodig confronteert met zijn eigen gedrag, te meer indien de te verwachten inzet van deze burger tekortschiet. Een buurtagent heeft immers ook een verantwoordelijkheid naar de andere buurtbewoners toe, die eveneens in het conflict zijn betrokken. Een dergelijke confrontatie mag, waar nodig, op een prikkelende wijze geschieden. Uiteraard dient een politieambtenaar zich te onthouden van het maken van ongepaste opmerkingen. Het gebruik van de term "kinderachtig" levert in dit geval geen strijd op met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

III. Ten aanzien van het aanbellen

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er in de derde plaats over dat de buurtagent zonder noodzaak bij zijn voordeur heeft "gehangen" en aan de deurbel heeft "gejengeld".

Volgens verzoeker gebeurde dit zonder noodzaak en met de mededeling dat als hij dit niet op prijs stelde, hij dit voordien te kennen had moeten geven.

2. De korpsbeheerder liet weten het niet geheel duidelijk te vinden waarop verzoeker met deze klachten precies doelde. Volgens de korpsbeheerder ging het waarschijnlijk om de enkele keren dat politieambtenaar D. hem in zijn woning had bezocht. De korpsbeheerder wees erop dat er diverse klachten waren vanuit de buurt over het gedrag van verzoeker. Het is de taak van politieambtenaar D., vanuit zijn functie als buurtagent, om naar aanleiding van die klachten een onderzoek in te stellen. Daartoe is het nodig om gesprekken aan te gaan met alle betrokkenen. Dit gebeurt vaak bij mensen thuis, zo deelde de korpsbeheerder mee. Politieambtenaar D. heeft verzoeker enkele malen thuis bezocht en heeft daartoe aangebeld bij de voordeur. De korpsbeheerder achtte de bewering van verzoeker dat de buurtagent zich zonder noodzaak bij hem aan de deur meldde niet terecht, omdat D. datgene deed wat er van hem als wijkagent mocht worden verwacht. De korpsbeheerder achtte de klacht niet gegrond.

3. Verzoeker reageerde met de mededeling dat het D. niet lukte om de bel aan zijn voordeur te laten rinkelen, zodat hij telkens langs kwam en verzoeker bleef opwachten. D. bleef proberen om verzoeker te ontmoeten, ook nadat verzoeker hem in een eerste gesprek had verteld dat hij dit niet op prijs stelde. Volgens verzoeker had D., indien hij hem had willen spreken, gebruik moeten maken van zijn bevoegdheid om hem te verhoren. D. had dan proces-verbaal moeten opmaken of hem een bekeuring moeten uitschrijven, zo liet hij weten. Dergelijke politiebevoegdheden gelden volgens verzoeker ook voor een buurtagent. Verzoeker liet weten alle verdere taken die D. zich al dan niet via zijn superieuren had toegekend niet te erkennen. Hij werkte daar naar eigen zeggen niet aan mee. Verzoeker meende hierin juist te handelen, zeker nu hij D. in het eerste gesprek op de hoogte had gebracht van zijn wens om niet met D. verder te praten.

Beoordeling

4. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen. Dit vereiste impliceert dat een wijkagent, zoals onder I.5. al is vermeld, bij burenruzies in beginsel zoveel mogelijk het accent dient te leggen op preventie en hulpverlening. Van de wijkagent mag worden verwacht dat hij allereerst tracht om door bemiddeling tot een oplossing te komen of escalatie van een conflict te voorkomen. Een wijkagent heeft daarbij tot taak om met alle betrokkenen in een buurtconflict zoveel

mogelijk in gesprek te gaan, teneinde mogelijke oplossingen voor het conflict te onderzoeken.

5. Zoals onder II.6. al is vermeld, is de Nationale ombudsman van oordeel dat verzoeker is tekortgeschoten in de van hem te verwachten bijdrage aan een oplossing van het probleem, door na het eerste gesprek met D. een verdere samenwerking met hem uit te sluiten. Dat D. desondanks pogingen heeft ondernomen om met verzoeker in gesprek te komen past binnen een goede uitoefening van zijn taak. Dat D. verzoeker hiertoe enkele malen thuis heeft bezocht strekt tot instemming. Niet is gebleken dat D. zich bij verzoekers woning op een onbetamelijke wijze heeft gedragen. Dat verzoeker ervoor koos om niet mee te werken, waardoor D. voor een nieuwe poging moest terugkeren, kan D. niet worden aangerekend. Dat verzoeker het gedrag van D. kwalificeert als "hangen" en "aan de bel jengelen" kenschetst zijn onvoldoende constructieve houding in dit conflict. De gedraging van politieambtenaar D. levert geen strijd op met het vereiste van professionaliteit.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

IV. Ten aanzien van het niet-opnemen van verzoekers aangiften

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er ten vierde over dat de buurtagent heeft geweigerd zijn aangiften (tegen de heren W., P., B. en/of mevrouw E. en de woningcorporatie) op te nemen, dan wel niets met de door hem tegenover deze buurtagent naar voren gebrachte aangiften heeft gedaan.

Verzoeker had tijdens een verhoor op 1 oktober 2003 tegen de heer W. aangifte willen doen van het veroorzaken van overlast, vernieling van een gangpad en vervreemding van stoeptegels. Ook de heer B. en/of mevrouw E. hadden zich volgens verzoeker schuldig gemaakt aan het veroorzaken van overlast. De heer P. had zich volgens verzoeker schuldig gemaakt aan belaging. Tegen de woningcoöperatie had hij naar zijn zeggen tot slot aangifte willen doen dan wel heeft aangifte gedaan wegens het onvoldoende optreden tegen aanhoudende overlast veroorzaakt door buurtbewoners.

Verzoeker bracht naar voren dat de buurtagent hem op 1 oktober 2003 op het politiebureau had verhoord in verband met een verdenking jegens hem van het vernielen van enkele tuinplanten van buurtbewoners. Tijdens dat verhoor had verzoeker gemeld dat hij aangifte wilde doen dan wel een verklaring wilde afleggen tegen een aantal buurtbewoners en de woningcoöperatie. De buurtagent weigerde naar zijn zeggen bij die gelegenheid de aangifte op te nemen.

2. Tijdens de interne klachtenprocedure bracht politieambtenaar D. naar voren dat het - hoewel hij het zich niet kon herinneren - mogelijk was dat hij tijdens een verdachtenverhoor van verzoeker op 1 oktober 2003 tegen hem had gezegd dat hij op dat moment geen aangifte kon doen tegen of verklaringen kon afleggen over andere buurtbewoners. Het gebeurt volgens D. regelmatig dat een verdachte tijdens zijn verhoor een tegenaangifte wil doen. Het is min of meer ongeschreven beleid dat men voor zo'n tegenaangifte naar een andere dag en een ander tijdstip verwijst om een ongewenste vermenging van zaken tegen te gaan, aldus de informatie van politieambtenaar D. Verzoeker kwam inderdaad op een later moment voor het doen van aangifte terug, aldus de verklaring van D.

3. De korpsbeheerder liet in reactie op de klacht weten dat uit het systeem was gebleken dat verzoeker in 2003 aangifte had gedaan van onder meer een vernieling. De dader van de vernieling was onbekend.

De korpsbeheerder liet weten dat D. had verklaard geen enkele maal te hebben geweigerd een aangifte op te nemen. Steeds had hij verzoeker voor het doen van aangifte verwezen naar het politiebureau. Verzoeker gaf daaraan niet altijd gevolg, zo liet de korpsbeheerder weten. De korpsbeheerder liet weten de klacht niet gegrond te achten.

Beoordeling

4. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

5. Artikel 161 van het Wetboek van Strafvordering (Sv; zie Achtergrond, onder 1.) geeft een ieder die kennis draagt van een strafbaar feit de bevoegdheid om daarvan aangifte te doen. Die bevoegdheid houdt een dienovereenkomstige aanspraak in, namelijk dat de aangifte wordt opgenomen. Zo bevat artikel 163 Sv de verplichting voor opsporingsambtenaren om een aangifte van een strafbaar feit op te nemen. Deze plicht tot het opnemen van de aangifte staat los van de vraag of aan die aangifte verder vervolg zal worden gegeven.

Twijfel bij de betrokken politieambtenaar over de vraag of al dan niet sprake is van een strafbaar feit mag er niet aan in de weg staan dat hij gevolg geeft aan zijn wettelijke plicht tot het opnemen van een aangifte. In het geval van dergelijke twijfel dient hij het over te laten aan de officier van justitie om ter zake een standpunt te bepalen en dat kenbaar te maken aan de persoon die aangifte deed. Voor betrokkene staat dan, in het geval van een besluit tot niet-vervolg, de mogelijkheid open van beklag bij het gerechtshof, ingevolge artikel 12 Sv. Een uitzondering op het voorgaande kan alleen worden aangenomen in het geval dat al op voorhand, zonder enig verder onderzoek, en zonder de minste twijfel, kan worden vastgesteld dat de gedraging of gebeurtenis die ter kennis van de politie wordt gebracht niet is te kwalificeren als een strafbaar feit.

6. De Nationale ombudsman acht dus weinig ruimte aanwezig voor een uitzondering op de verplichting om aangifte van strafbare feiten op te nemen. Dit heeft te maken met het feit dat toetsing door de voor opsporing verantwoordelijke instantie, het Openbaar Ministerie, bij voorbaat onmogelijk is als gebeurtenissen die mogelijk voor een strafrechtelijke afdoening in aanmerking komen, niet in een aangifte worden opgenomen.

7. In dit geval heeft politieambtenaar D. verzoeker voor het doen van aangifte verwezen naar een ander moment, om een ongewenste vermenging van zaken - verzoeker werd op dat moment verhoord als verdachte - te voorkomen. Verzoekers aangifte betrof geen delicten waarvan al bij voorbaat duidelijk was dat bij het opnemen van de aangifte bijzondere spoed was geboden. Door verzoeker naar een ander moment te verwijzen voor het doen van aangifte is niet gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

V. Ten aanzien van het geven van toestemming om fietsen te verwijderen

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er in de vijfde plaats over dat politieambtenaar D. toestemming heeft gegeven aan de buurtconciërge om twee aan hem toebehorende fietsen te doen verwijderen. Volgens verzoeker stonden deze fietsen op privéterrein en waren het bovendien geen fietswrakken.

Verzoeker liet weten dat de chef van de buurtconciërge hem had laten weten dat de buurtconciërge aan D. had gevraagd of hij verzoekers fietsen mocht verwijderen.

Verzoeker deed in 2004 aangifte van diefstal van fietsen door de buurtconciërge.

2. Tijdens de interne klachtenprocedure ontkende D. de buurtconciërge van advies te hebben gediend omtrent het verwijderen van twee achter verzoekers woning gestalde fietsen. D. wees erop dat hij niet bevoegd is tot het verwijderen van fietsen.

3. De korpsbeheerder liet weten de klacht niet gegrond te achten. Hij deelde mee dat de buurtconciërge voor een gedeelte werkt voor de woningbouwvereniging, en voor een gedeelte voor de dienst Werkprojecten van de gemeente. Uit dien hoofde verricht hij in het kader van het "fietswrakkenproject" regelmatig controles op aanwezige fietswrakken in brandgangen en dergelijke. De korpsbeheerder liet weten dat D. het mogelijk achtte dat de buurtconciërge in de omgeving van de woning van verzoeker fietsen had verwijderd. Volgens D. stonden daar enkele fietsen die daarvoor in aanmerking kwamen. Hij had daarmee geen bemoeienis gehad en had de buurtconciërge zeker geen opdracht gegeven de fietsen te verwijderen.

Beoordeling

4. De lezingen van verzoeker en de politie staan tegenover elkaar ten aanzien van de vraag of politieambtenaar D. bemoeienis heeft gehad met het verwijderen van de fietsen. De Nationale ombudsman ziet reden om in dit verband meer gewicht toe te kennen aan de lezing van de politie, nu gebleken is dat verzoeker zich omtrent de inmenging van D. baseert op een verklaring van horen zeggen. Een dergelijke verklaring is naar algemeen bekend verminderd betrouwbaar. Hiermee wordt dan ook als voldoende vaststaand aangenomen dat D. zich niet heeft gemengd in de vraag wat er met deze fietsen diende te gebeuren.

De klacht mist feitelijke grondslag.

VI. Ten aanzien van de bejegening door de klachtencoördinator

Bevindingen

1. Verder klaagt verzoeker erover dat de klachtencoördinator van het regionale politie-korps Groningen hem onheus heeft bejegend. Met name klaagt verzoeker erover dat de klachtencoördinator zich bij een bezoek aan het politiebureau op 22 juni 2004 niet heeft voorgesteld en zich heeft voorgedaan als een andere collega.

2. Verzoeker lichtte zijn klacht nog toe met de volgende informatie. Verzoeker kende de klachtencoördinator niet bij naam. Toen hij op enig moment een bezoek bracht aan het politiebureau, gaf de klachtencoördinator hem een hand en noemde een andere dan zijn eigen naam. Op 18 juni 2004 vond de tweede ontmoeting plaats. Verzoeker was op die dag opnieuw op het politiebureau. Hij confronteerde de klachtencoördinator er naar eigen zeggen mee dat hij bij de eerste ontmoeting een andere naam had genoemd. Volgens verzoeker reageerde de klachtencoördinator met de mededeling dat hij dat mocht doen.

3. De klachtencoördinator legde in de interne klachtenprocedure van de politie ter zake een verklaring af. In deze verklaring staat te lezen dat verzoeker zich op 18 juni 2004 onaangekondigd aan het hoofdbureau van politie meldde. Al eerder had hij zich een aantal malen onaangekondigd gemeld op het politiebureau, met het verzoek om de klachtencoördinator te spreken. Volgens de klachtencoördinator wist hij wie hij was.

Op 18 juni 2004 sprak de klachtencoördinator blijkens zijn verklaring in de hal van het politiebureau met verzoeker. Hij gaf verzoeker ter begroeting een hand. Hij wist zich niet met zekerheid te herinneren of hij zijn naam noemde. Hij achtte dit waarschijnlijk, maar had daar in dit geval misschien van afgezien omdat verzoeker hem al kende. Hij noemde naar zijn zeggen in elk geval geen andere naam. Hiertoe bestond volgens de klachtencoördinator ook geen enkele reden. Hij gaf verzoeker enige uitleg en herhaalde datgene wat hij al eerder tegen verzoeker had gezegd. De klachtencoördinator sprak met

verzoeker over de briefwisseling die tussen verzoeker en de politie had plaatsgevonden en over de door de politie gevolgde werkwijze. De klachtencoördinator deed naar zijn zeggen de toezegging verzoekers brieven nogmaals te zullen bekijken. Omdat hij weinig tijd had vroeg hij verzoeker om alle correspondentie in kopie achter te laten bij de receptie. Bij brief van 21 juni 2004 gaf hij verzoeker schriftelijk antwoord.

Verzoeker diende vervolgens op 22 juni 2004 een klacht in tegen de klachtencoördinator.

Volgens de klachtencoördinator was er geen sprake geweest van onbehoorlijk optreden van zijn kant.

4. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman verklaarde de klachtencoördinator zich geen voorstelling te kunnen maken op basis waarvan de verwarring was ontstaan.

5. De korpsbeheerder onthield zich ten aanzien van dit klachtonderdeel van het geven van een oordeel. Hij constateerde dat verzoekers zienswijze lijnrecht stond tegenover de lezing van de klachtencoördinator. Geen van beide versies werden geschraagd door waarnemingen van derden, zo liet de korpsbeheerder weten.

Beoordeling

6. Ook ten aanzien van deze klacht is het eerdergenoemde vereiste van correcte bejegening aan de orde.

7. In de informatie van de politie wordt gesproken over een contact tussen verzoeker en de klachtencoördinator op 18 juni 2004, terwijl verzoeker inconsistent is ten aanzien van de datum waarop het contact zou hebben plaatsgevonden. Het wordt er dan ook voor gehouden dat het bewuste contact op die datum heeft plaatsgevonden, en niet op 22 juni 2004, zoals oorspronkelijk in de klacht stond vermeld.

8. De Nationale ombudsman acht niet aannemelijk dat de klachtencoördinator zich jegens verzoeker als een andere persoon zou hebben voorgedaan door een andere naam te noemen. Daarnaast is niet komen vast te staan dat de klachtencoördinator zich aan verzoeker heeft voorgesteld. Evenmin is duidelijk geworden of dit in de gegeven situatie geboden was.

De Nationale ombudsman onthoudt zich in zoverre van het geven van een oordeel.

B. Met betrekking tot de Commissie voor de politiekachten van het regionale politiekorps Groningen

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er tot slot over dat de Commissie voor de politiekklachten van het regionale politiekorps Groningen het verzoek van de buurtagent om bij de behandeling van de klacht ter zitting van de klachtencommissie op 10 december 2004 in verzoekers afwezigheid te worden gehoord heeft gehonoreerd.

2. Volgens verzoeker heeft de Commissie hiermee gehandeld in strijd met het bepaalde in artikel 9:10 van de Algemene wet bestuursrecht (zie Achtergrond, onder 3.). In het bijzonder staat volgens verzoeker in de parlementaire geschiedenis te lezen dat het horen in elkaars aanwezigheid gewenst is en alleen in uitzonderingsgevallen niet zal plaatsvinden. Dit zal zich volgens verzoeker kunnen voordoen wanneer de klager hierom verzoekt. Het afzien van het gezamenlijk horen op initiatief van de beklaagde is volgens verzoeker door de wetgever niet bedoeld.

3. De voorzitter van de Commissie voor de politiekklachten reageerde niet op de klacht.

Uit het advies van de Commissie voor de politiekklachten is gebleken dat verzoeker tijdens de klachtbehandeling door de Commissie uitvoerig schriftelijk heeft gereageerd op het standpunt van de wijkagent, politieambtenaar D., zoals dat in de rapportages van D. stond verrat. De Commissie heeft hiervan kennis genomen.

4. De beheerder van het regionale politiekorps Groningen bracht in reactie op de klacht naar voren dat hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht geen regels bevat over het horen van een klager en degene over wie is geklaagd in één hoorzitting. De Commissie bepaalt zelf of zij een klager en een beklaagde in één hoorzitting wenst te horen of juist afzonderlijk, aldus de korpsbeheerder. Volgens de korpsbeheerder gaat de voorkeur van de Commissie ernaar uit om betrokkenen in elkaars aanwezigheid te horen. In voorkomende gevallen kan zij anders besluiten. In dit geval heeft de Commissie het verzoek van D. gehonoreerd op grond van de door hem genoemde argumenten. De Commissie noemde de redenen voor haar beslissing niet in haar advies. Zij is daartoe volgens de korpsbeheerder ook niet verplicht. De korpsbeheerder liet weten van mening te zijn dat deze klacht niet gegrond is.

Beoordeling

5. Het vereiste van hoor en wederhoor houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van een handeling of beslissing betrokkenen in staat stellen te worden gehoord. In overeenstemming met dit vereiste stelt het bestuursorgaan op grond van artikel 9:10 Algemene wet bestuursrecht de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft in het kader van een klachtenprocedure in de gelegenheid te worden gehoord.

6. De hoorplicht vormt een essentieel onderdeel van de schriftelijke klachtenprocedure en is om meerdere redenen van belang.

Zo moet de klager de gelegenheid worden geboden zijn mening mondeling naar voren te brengen en kan het horen er ook toe dienen om nadere informatie ter beschikking te krijgen. Daarnaast bestaat door het horen van beide partijen de gelegenheid naar een oplossing te zoeken voor de problemen die ten grondslag liggen aan de klacht en kan door uitwisseling van informatie en wederzijdse inzichten het vertrouwen van de klager in het bestuur worden hersteld.

7. Blijkens de Memorie van Toelichting heeft de wetgever (zie Achtergrond, onder 4.) ervan afgezien om de gang van zaken tijdens het horen uitvoerig vast te leggen. Het is aan het bestuursorgaan overgelaten om te beoordelen of het gewenst is de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft in elkaars aanwezigheid te laten horen. Het los van elkaar horen is uitdrukkelijk niet uitgesloten, mits wordt voldaan aan het vereiste dat betrokkenen in de gelegenheid worden gesteld op elkaars standpunten te reageren. Aan de verplichting tot wederhoor kan bijvoorbeeld invulling gegeven worden door de klager op de hoorzitting te informeren over de reactie van degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft en hem daarbij in de gelegenheid te stellen daarop te reageren (zie in dit verband ook Achtergrond, onder 5.).

8. Het voorgaande overziend, concludeert de Nationale ombudsman dat verzoeker niet kan worden gevolgd in zijn standpunt dat de Commissie in strijd heeft gehandeld met (de strekking van) artikel 9:10 van de Algemene wet bestuursrecht door hem en wijkagent D. apart te horen. Nu verzoeker in de gelegenheid is gesteld om op het standpunt van politieambtenaar D. te reageren heeft de Commissie in voldoende mate voldaan aan het vereiste van hoor en wederhoor.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Groningen, is niet gegrond ten aanzien van:

- het maken van een opmerking dat verzoeker hopelijk zou verhuizen;
- het maken van een opmerking verzoekers gedrag kinderachtig te vinden;
- het aanbellen en/of zich aan verzoekers voordeur melden;
- het niet opnemen van verzoekers aangiften en het niet ondernemen van actie naar aanleiding van die aangiften.
- het toestemming geven fietsen te verwijderen.

Ten aanzien van de klacht over het zich niet aan verzoeker voorstellen door de klachtencoördinator van het regionale politiekorps Groningen onthoudt de Nationale ombudsman zich van het geven van een oordeel.

De klacht over de onderzochte gedraging van de Commissie voor de politiekachten van het regionale politiekorps Groningen is niet gegrond.

Onderzoek

Op 19 december 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer G. te Groningen, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Groningen en een gedraging van de Commissie voor de politiekachten van het regionale politiekorps Groningen. Verzoeker had zich al eerder, in verscheidene brieven, tot de Nationale ombudsman gewend met zijn klacht. De Nationale ombudsman vroeg verzoeker om zijn klacht nader toe te lichten. Verzoeker verschafte bij brieven van 12 juni 2005 en 10 september 2005 enige nadere informatie. Nadat de Nationale ombudsman verzoeker opnieuw om een nadere toelichting had gevraagd, ontving de Nationale ombudsman op 19 december 2005 het bovengenoemd verzoekschrift.

De gedraging van het regionale politiekorps Groningen wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Groningen. Naar beide gedragingen werd op 29 december 2005 een onderzoek ingesteld.

Nadat verzoeker daartoe een verzoek had gedaan werd het onderzoek op 8 februari 2006 uitgebreid.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Groningen en de Commissie voor de politiekachten van het regionale politiekorps Groningen verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken politieambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Groningen over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder, de voorzitter van de Commissie voor de politiekachten van de Regiopolitie Groningen en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder en betrokken ambtenaar D. deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 28 maart 2005, met bijlagen;

brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 12 mei 2005, met bijlagen;

brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 12 juni 2005, met bijlagen;

brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 10 september 2005;

verzoekers verzoekschrift van 19 december 2005;

telefonische informatie van de betrokken politieambtenaar D. van het regionale politiekorps Groningen van 12 januari 2006;

telefonische informatie van de betrokken klachtencoördinator van het regionale politiekorps Groningen van 16 januari 2006;

brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 26 december 2005, met bijlagen;

standpunt van de korpsbeheerder van 26 januari 2006;

aanvullend standpunt van de korpsbeheerder van 14 maart 2006;

reactie van verzoeker van 1 mei 2006, met bijlagen;

nadere reactie van de korpsbeheerder van 28 juni 2006;

nadere reactie van verzoeker van 20 juli 2006, met bijlagen.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wetboek van Strafvordering

1.1. Artikel 161

"Ieder die kennis draagt van een begaan strafbaar feit is bevoegd daarvan aangifte of klachte te doen."

1.2. Artikel 163

- "1. De aangifte van eenig strafbaar feit geschiedt mondeling of schriftelijk bij den bevoegden ambtenaar, hetzij door den aangever in persoon, hetzij door een ander, daartoe door hem van eene bijzondere schriftelijke volmacht voorzien.
2. De mondelinge aangifte wordt door den ambtenaar die haar ontvangt, in geschrifte gesteld en na voorlezing door hem met den aangever of diens gemachtigde ondertekend. Indien deze niet kan teekenen, wordt de reden van het beletsel vermeld.
3. De schriftelijke aangifte wordt door den aangever of diens gemachtigde ondertekend.
4. De schriftelijke volmacht, of, zoo zij voor een notaris in minuut is verleden, een authentiek afschrift daarvan, wordt aan de akte gehecht.
5. Tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in de artikelen 160 en 161, zijn de opsporingsambtenaren, en tot eht ontvangen van de aangiften bedoeld in artikel 162, de daarbij genoemde ambtenaren verplicht.
6. Artikel 155 is van toepassing."

2. Aanwijzing voor de opsporing (in werking getreden op 1 maart 2003,

Stcrt. 2003, 41)

"Het kader voor de reactie op (vermoedelijk) gepleegde strafbare feiten

2.1. Regel 1: Altijd een vervolg bij een bekende dader, tenzij ...

Indien een strafbaar feit is gepleegd en de verdachte direct daarbij bekend is, dienen altijd opsporingshandelingen te volgen (aanhouding, opmaken proces-verbaal). Dat is het geval bij betrapting op heterdaad, bij de gevallen waarin de identiteit van de verdachte door getuigen onmiddellijk bekend is, dan wel zodanige informatie voorhanden is dat de verdachte met weinig inspanning kan worden gevonden (bijv. als een kenteken bekend is). Is dat niet het geval, dan kan de zaak althans voorlopig terzijde worden gelegd, tenzij sprake is van een schokkend feit (zie regel 2).

(...)

2.2. Regel 2: Bij ingrijpende feiten gerichte opsporing

Bij strafbare feiten die verder ingrijpen mag meer worden verwacht dan alleen een optreden als er onmiddellijk een spoor naar de dader bekend is. Dan moet gericht en meer dan oppervlakkig worden gezocht naar aanknopingspunten voor een succesvolle opsporing en vervolging: naar eventuele getuigen, naar eventuele sporen (vingerafdruk, DNA). Pas als die inspanning geen succes heeft kan de opsporing worden afgesloten, maar slechts op een zodanige wijze dat als zich naderhand nieuwe informatie aandient deze tot hernieuwde actie kan leiden.

Materiële ernst

Bij het antwoord op de vraag wat 'schokkende feiten' zijn, is het eerste gezichtspunt de omvang van de aantasting van de belangen of het welzijn van individuen of van de samenleving als geheel. Hierbij gelden de volgende criteria:

- De lichamelijke integriteit is in aanzienlijke mate aangetast: iemand is overleden, of er is letsel toegebracht waarbij specialistische medische hulp moet worden ingeroepen (en dus niet alleen een droge klap, een bloedneus, een te hechten wond), er is verkracht.

(...)

Hierbij gaat het dus steeds om een delict dat daadwerkelijk en in betekenisvolle mate belangrijke individuele en collectieve waarden in gevaar brengt.

Specifieke omstandigheden om toch meer te doen

De grenzen van de materiële ernst zoals aangegeven, zijn niet voldoende - ook bij een geringere materiële schade kan er toch een dwingende reden zijn om een verder gaande opsporingsinspanning te verrichten. Er zijn drie van die redenen te onderscheiden:

Evidente inbreuk op persoonlijke integriteit (geestelijke schade, levenssfeer).

Sommige delicten kennen naast eventuele (lichte) materiële ook een forse aanslag op de geestelijke integriteit van burgers. Dat kan bijvoorbeeld bij vormen van discriminatie spelen, maar is altijd het geval bij inbraak in de woning, bij ernstige aanranding, of bij zware discriminatie. Dus bijvoorbeeld: als ingebroken is in een woning, dan wordt verwacht dat de politie ter plekke sporen zoekt.

Extreme modus operandi.

Een bijzonder brutale, grove wijze van handelen (in wijze optreden, in willekeurige slachtofferkeuze, in feitelijk vuurwapengebruik). Dus bijvoorbeeld: als een groep jongeren brutaal bij winkeliers diefstallen pleegt, wordt verwacht dat daar achteraan wordt gegaan.

Expliciet patroon.

Het strafbare feit staat niet op zich, maar vormt een onderdeel van een nadrukkelijk patroon van feiten van dezelfde dader(groep). Dus bijvoorbeeld: als het gaat niet om een enkel geval van ieder op zich niet zo zware vernielingen maar van een steeds weerkerende agressie, dan is actie geboden."

3. Artikel 9:10, eerste lid Algemene wet bestuursrecht:

"Het bestuursorgaan stelt de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, in de gelegenheid te worden gehoord."

4. Memorie van Toelichting, Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 837, nr. 3, p. 19 tot en met 21

"Artikel 9:10

Dit artikel bevat het beginsel van hoor en wederhoor. De hoorplicht vormt een essentieel onderdeel van de schriftelijke klachtprocedure. (...)

Het horen is om meerdere redenen van belang. Niet iedereen is even goed in staat zijn gedachten schriftelijk te formuleren. Daarom moet de gelegenheid worden geboden dat de klager zijn mening mondeling bij het bestuursorgaan naar voren brengt. Het horen kan er ook toe dienen om nadere informatie ter beschikking te krijgen. Door het horen van beide partijen bestaat de gelegenheid naar een oplossing te zoeken voor de problemen die ten grondslag liggen aan de klacht. Een belangrijke doelstelling van de klachtprocedure is het herstel van het geschonden vertrouwen in het bestuur. Door uitwisseling van informatie en wederzijdse inzichten kan het vertrouwen van de klager in het bestuur worden versterkt, ook als hij geen gelijk krijgt. Toepassing van het uitgangspunt van hoor en wederhoor dient voorts de waarheidsvinding. De klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, dienen beiden in de gelegenheid te worden gesteld op elkaars standpunten te kunnen reageren.

Wij hebben ervan afgezien de gang van zaken tijdens het horen uitvoerig vast te leggen. Klachten kunnen immers onderling sterk verschillen. Zo is het aan het bestuursorgaan overgelaten om te beoordelen of het gewenst is de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, in elkaars aanwezigheid te laten horen. In dit artikel is volstaan met een aantal minimumeisen waaraan voldaan moet worden.

Gelet op het belang van het horen zal slechts in een beperkt aantal gevallen van het horen kunnen worden afgezien. Dat kan in ieder geval indien de klager heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord. Daarmee wordt aangesloten bij artikel 7:3, onder c, Awb. De klager kan schriftelijk en/of mondeling, waaronder ook telefonisch wordt verstaan, laten weten, dat hij afziet van zijn recht te worden gehoord.

Mocht uit deze verklaring blijken dat inmiddels naar tevredenheid van de klager aan diens klacht tegemoet is gekomen, dan kan dat leiden tot toepassing van artikel 9:5. Twijfelt het bestuursorgaan ondanks de verklaring van de klager over het al dan niet horen, dan doet het er goed aan toch tot horen over te gaan.

Daarnaast wordt voorzien in de mogelijkheid om van het horen af te zien indien de klacht kennelijk ongegrond is. Horen in dat soort gevallen zal veelal weinig meer kunnen toevoegen en zal veelal niet opwegen tegen de daarmee gemoeide bestuurslasten.

Telefonisch horen is niet zonder meer uitgesloten, maar dient met de nodige zorgvuldigheid plaats te vinden. Het is alleen mogelijk indien er in overleg met de klager toe wordt besloten. Indien het bestuursorgaan telefonisch horen toereikend vindt, dient het daarover met de klager overeenstemming te bereiken. In de meeste gevallen zal dit betekenen dat de klager telefonisch wordt benaderd met de vraag of hij van een hoorzitting zou willen afzien. Daarbij dient benadrukt te worden dat de klager altijd de keuze heeft een hoorzitting te laten beleggen. Ziet de klager af van een hoorzitting, dan zal het horen in een later telefoongesprek kunnen plaatsvinden. Zo'n tweede gesprek zal in de regel nodig zijn om de klager de gelegenheid te geven zich voor te bereiden. Ook van het telefonisch horen dient een verslag te worden opgemaakt."

5. Tekst en commentaar Algemene wet bestuursrecht (redactie: P.J.J. van Buuren en T.C. Borman), vierde druk, aantekening 2 op artikel 9:10:

"De wetgever heeft de procedure niet uitvoerig willen vastleggen, omdat klachten sterk kunnen verschillen. De enige voorwaarde is dat beide partijen in de gelegenheid moeten worden gesteld hun standpunt kenbaar te maken. Verder is de procedure geheel vrij. Anders dan bij de bezwaarschriftprocedure (art. 7:6) is niet vastgelegd dat de betrokkenen in beginsel in elkaars aanwezigheid worden gehoord. *Wederhoor* De bedoeling van de wetgever is geweest dat klager en aangeklaagde op elkaars standpunten moeten kunnen reageren (wederhoor). (...). Anders dan in de bezwaarschriftprocedure (art. 7:6) heeft het bestuursorgaan in de klachtprocedure volledig vrije keus om klager en aangeklaagde al dan niet in elkaars aanwezigheid te horen..."